

Borstkanker Bewustmakingsmaand

De maand Oktober is door de Wereld Gezondheids Organisatie /Pan American Health Organization (WHO/PAHO) uitgeroepen als borstkanker bewustmakingsmaand. Dit jaar is het in een periode waarin ons dagelijks leven aanzienlijk is veranderd als gevolg van de COVID-19-pandemie. Deze Bewustmakingsmaand helpt om de aandacht en steun voor bewustwording, vroege opsporing en behandeling, en palliatieve zorg van borstkanker te vergroten.

Het thema voor dit jaar is "Together...". 2020 is tot nu toe een krachtige herinnering geweest dat we dit allemaal samen hebben gedaan, en dat onze keuzes en acties de kracht hebben om de meest kwetsbaren onder ons op een grote manier te beschermen. Hetzelfde geldt voor borstkanker.

In de Americas, ook in Suriname, is borstkanker de meest voorkomende kanker bij vrouwen. Sinds 2010 is kanker de tweede belangrijkste doodsoorzaak in Suriname, alleen voorafgegaan door hart- en vaatziekten. Bij vrouwen is het hoogste sterftecijfer geregistreerd voor borstkanker, op de voet gevolgd door baarmoederhalskanker.

Borstkanker houdt in dat de normale cellen in een of beide borsten zich tot kwaadaardige gezwellen ontwikkelen. Bij onderzoek voelt men knobbels of verhardingen in de borst, maar kan ook zijn knobbels in de oksels, pijn in de borsten en/of bloederig vocht uit de tepels. Volgens de WHO/PAHO wordt borstkanker waarschijnlijk veroorzaakt door een combinatie van hormonale factoren (fysiologische en therapeutische), genetische factoren (moeder of zus met borstkanker), andere niet-hormonale fysiologische factoren (bijvoorbeeld leeftijd) en omgevings- en leefstijlfactoren (bijvoorbeeld overmatig alcohol gebruik, overgewicht). Beschermende factoren zijn het geven van borstvoeding en regelmatig lichamelijke oefeningen.

Bij borstkanker is het evenals bij baarmoederhalskanker mogelijk om in een vroeg stadium te ontdekken, zodat er behandeling kan plaatsvinden. Het is daarom heel erg belangrijk dat een vrouw haar borsten regelmatig zelf ontzocht, waardoor zij een eventuele knobbel of verharding in een vroeg stadium ontdekt. Daarnaast kunnen vrouwen ook aan hun huisarts vragen om doorverwezen te worden voor een borstonderzoek.

Voor borstonderzoek kan men onder andere terecht bij Halfhide & Hofwijk Radiologie Kliniek, Stichting Lobi Suriname, de internist- oncoloog bij het Academisch Ziekenhuis Paramaribo, St. Vincentius Ziekenhuis of het Diakonessenziekenhuis.

Met jouw steun kunnen we elke vrouw laten zien dat haar leven belangrijk is. Door samen te werken, kunnen we hoop wekken en een goede kracht worden om haar toegang te geven tot de zorg die ze nodig heeft.